

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в e-Learn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Основи наукових досліджень»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 061 Журналістика
Освітня програма «Журналістика»
Рік навчання 1, семестр 3
Форма навчання _____ денна _____
Кількість кредитів ЄКТС _____ 4 _____
Мова викладання _____ українська _____

_____ д.філ.н., професор Семашко Тетяна Федорівна
semashko.tat@ukr.net

_____ <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3016>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу «Основи наукових досліджень» є нормативною дисципліною для бакалаврів третього року навчання спеціальності 061 «Журналістика».

Мета курсу – вивчення основних понять і теоретичних положень курсу; ознайомлення з соціальною комунікацією як науковою галуззю, її методологією та методикою проведення наукових досліджень для ефективної науково-дослідницької діяльності студентів.

Завдання курсу: надати студентам необхідний обсяг знань у галузі наукових досліджень; підготувати їх до самостійного виконання наукової роботи з журналістикознавства; ознайомити з методикою написання текстів у науковому жанрі (повідомлення, доповідь, тези, наукова стаття, курсова робота).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методологією проведення наукових досліджень;
- про соціальні комунікації як галузь науки та сучасні наукові дослідження у журналістикознавстві;
- методи організації наукових досліджень у журналістикознавстві;
- жанри наукових досліджень та особливості їх написання;
- властивості і структурно-сміслові компоненти наукових текстів різних жанрів;
- основні прийоми викладу наукових матеріалів;
- інформаційне забезпечення наукових досліджень;
- особливості підготовки усної наукової доповіді (виступу);

вміти:

- виконувати власне медіадослідження;
- відбирати і аналізувати інформацію за темою наукового дослідження;
- створювати бібліографічний опис;
- формулювати мету і завдання дослідження, визначати об'єкт та предмет дослідження;
- працювати над текстом наукового дослідження;
- формулювати висновки наукового дослідження;
- оприлюднювати результати наукового дослідження
- вільно користуватися виражальними засобами наукової мови.

Набуття загальних компетентностей

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Фахові (предметні) компетентності (СК):

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години лекції/ лабораторні практичні, семінарські	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр I (іспит)				
Змістовий модуль I. Методологія наукових досліджень				
Тема 1. Наука як система уявлень про світ. Соціальні комунікації як наука.	1/4	Знати основні поняття і категорії методології наукових досліджень. Усвідомити поняття про соціальні комунікації як галузь науки.	Практична робота	6
Тема 2. Теоретичні основи наукових досліджень	2/3	Знати організацію науки і принципи підготовки наукових кадрів	Практична робота	10
Тема 3. Поняття про методологію досліджень. Методи дослідження в журналістикознавстві.	2/4	Засвоїти етапи розвитку теорії наукових досліджень	Практична робота	10

Тема 4. Особливості аналізу медіатекстів	2/2	Засвоїти філософські методи та їх роль у науковому пізнанні. Знати загальнонаукові методи дослідження. Вміти аналізувати медіатексти.	Тестування	10
--	-----	---	------------	----

Змістовий модуль II. Методика написання наукових текстів

Тема 5. Форми впровадження результатів наукового дослідження	2/6	Знати особливості наукового стилю. Знати вимоги до змісту, структури й оформлення жанрів наукового стилю.	Практична робота	7
--	-----	---	------------------	---

Тема 6. Аналітичне опрацювання інформації наукового джерела	2/7	Вміти конспектувати, анотувати, реферувати, рецензувати наукові джерела.	Практична робота	7
---	-----	--	------------------	---

Тема 7. Методика написання текстів різних наукових жанрів	2/7	Етапи виконання наукової роботи.	Практична робота	10
---	-----	----------------------------------	------------------	----

Тема 8. Особливості оформлення наукових робіт. Представлення результатів наукових досліджень.	2/10	Знати особливості оформлення наукових робіт. Знати жанри наукового монологічного мовлення. Засвоїти особливості підготовки доповіді та презентації за результатами наукової роботи.	Тестування	10
---	------	---	------------	----

Всього за 1 семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика дедлайнів перескладання:	щодо та	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика академічної доброчесності:	щодо	Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

Політика відвідування:	щодо	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).
-------------------------------	-------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 188 с.
2. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ. Київ : Форум, 2020. 270 с.
3. Костенко Н. В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики : монографія. Київ : Центр вільної преси, 2013. 200 с.
4. Різун В., Скотникова Т. Методологічні засади українського журналістикознавства як гуманітарної науки. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Журналістика. 2013. Вип. 20. С. 15–18.
5. Різун В., Хилько М., Скотникова Т. Специфічні методи дослідження в журналістикознавстві. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Журналістика. 2013. Вип. 20. С. 4–6.
6. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навч. посібн. Київ: Київський університет, 2015. 232 с.
7. Семеног О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів. Київ–Глухів, 2022. 96 с.
8. Хилько М. Методологічні основи соціальнокомунікаційних досліджень в Україні. Вісник Львівського університету. Серія журналістика. 2023. Вип. 37. С. 84–93.

Додаткова

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.
2. Довідник здобувача наукового ступеня. Київ: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2011. 70 с.

3. Різун В. В. Про стан нашої науки та вимоги до написання дисертацій. *Наукові записки Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка*. 2003. №10. С. 7-13.
4. Українське журналістикознавство. Дисертаційні дослідження 1982- 2000 рр.: Бібліографічний покажчик / укладач Б. І. Черняков. Київ: Ін-т журн. Київ. ун-ту, 2000. 63 с.
5. Державна атестація: методичні вказівки з підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи рівня «бакалавр» напряму 6.030301 «Журналістика» денної та заочної форм навчання / укладач: О. Г. Ткаченко, В. О. Садівничий, І. Л. Гаврилюк. Суми, 2011. 36 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Основи журналістикознавчих досліджень» для студентів 4 курсу гуманітарного факультету спеціальності 6.030301 «Журналістика» денної форми навчання / укладач О. Г. Ткаченко. Суми, 2008. 96 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Центр контент-аналізу (Відкриті звіти) – <http://ukrcontent.com/>
2. Детектор медіа. Моніторинг – <https://detector.media/category/monitoring/>
3. Академія української преси (Моніторинг) – <http://www.aup.com.ua/>
4. Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс] [сайт]. – Режим доступу : <http://www.journ.univ.kiev.ua/>
5. Телекритика. Вся правда про медіа [Електронний ресурс] [сайт]. – Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/>
6. Київський міжнародний інститут соціології (Прес-релізи та звіти) – <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports>
7. Проект Тексти.org.ua (Журналістика даних, статті) – <http://texty.org.ua/>